

PREPROSTO IN ZABAVNO JADRANJE

besedilo Vid Jeranko • foto arhiv Seascape

Seascape 14

14ka ima preprosto, a pomembno nalogo: vrniti jadranje na seznam potencialnih športnih aktivnosti sodobnega človeka. Želeli smo se izogniti nekaterim lastnostim klasičnih tekmovalnim razredov (večinoma zastarelih in zahtevnih) ali večnamenskih športnih jadrnic (ne posebej zabavnih za jadranje) in se namenili ustvariti zabavno, preprosto, praktično jadrnico, tako, ki bi šla na roko predvsem rekreacijskim in družinskim posadkam.

Tako nekako so se glasile besede Andraža Mihelina, direktorja podjetja Seascape, ob medijskem krstu novorojene Seascape14.

bavno jadranje na tehnično solidni jadrnici. Zamisel o dobrem športno-rekreativnem izdelku, ki bi zmožel funkcionalno ustrezati tako širokemu segmentu jadralske populacije (začetniki, rekreativci, tekmovalci) pri Seascapeu podpirajo z nekaj dokaj utemeljenimi argumenti. Ker smo imeli za test na uporabo prvi in edini prototip (do serijske proizvodnje bodo različni detajli verjetno še dodelani in spremenjeni), smo se odločili osredotočiti, predstaviti in oceniti prav slednje argumente, ključne aspekte oz. adute 14ke.

Koncept

Namembnost: Seascape14 je enojec-dvojec, in to v več pomenih. Ponuja sodobno jadralsko izkušnjo, namenjeno bodisi enočlanski ali dvočlanski posadki, hkrati pa konfiguracija snasti omogoča jadranje zgolj z glavnim jadrom (»cat rig«) ali v polni postavitvi (»sloop«), z dodatkom floka in asimetričnega letečega jadra (genakra).

Začetniki bodo cenili preprostost prve možnosti, medtem ko bodo ambicioznejši posamezniki in dvojice uživali polno opremljeno varianto jadrnice. Priložnost varnega, poenostavljenega, dina-

mičnega, vse do adrenalinskega jadrnja se tako odpre široki paleti uporabnikov.

Transport: Relativna majhnost jadrnice, minimalna teža trupa in opreme omogočajo preprosto naganje in prevoz na strehi povprečnega srednje velikega avtomobila. Načrtovana teža jadrnice naj bi se vrtela okrog borih 70 kg, predvsem zahvaljujoč gradnji s 3D infuzijsko tehniko, sendvič konstrukcijo in uporabo vinil-ester smole, kar poleg same manjše teže omogoča tudi boljšo togost in kvaliteto, sočasno tudi daljšo življenjsko dobo trupa.

Dizajn trupa: Kakor pri vseh doslej so pri Seascapeu izris trupa zapali francoskemu navtičnemu arhitektu Samu Manuardu. Oblika trupa cilja na čim boljše razmerje med stabilnostjo in performansom, na jadrnico, ki v zasnovi tehnično ne bi bila prezahtevna. Način gradnje in majhna teža sta omogočila izris linij hitrega trupa, namenjenega glisiranju. Druga lastnost, ki izhaja iz načrta trupa, je vzdolžna stabilnost, kar jadralcu pomaga pri dveh rečeh: omejuje potopitev premca (ang. »nose dive«), predvsem v vetrovnem in razburkanem morju, z druge strani pa omogoča lažje in hitrejšo glisiranje jadrnice.

Seascape je tudi v polni konfiguraciji obvladljiv za posameznega člana posadke.

Kljub temu, da gre za korak v novo smer, ostaja koncept podjetja zvest dosežani ustvarjalni filozofiji; karseda preprost in zabaven pristop k jadrnju, prijazen do začetnika in rekreativca, a vseeno dovolj zanimiv za še najbolj izkušene jadrce.

Prototip Seascape14 #1 sva s Karlom Hmeljakom imela priložnost testirati decembra lani. Letnemu času navkljub smo imeli srečo z vremenom, izjemni pogoji (zmerena burja je naraščala od 10 proti 20 vozlov) so bili pisani na kožo preizkušanju take vrste jadrnice, saj se je le-ta lahko pokazala v svoji najboljši luči.

Kakor se je projekt nakazoval že na papirju, je bilo pričakovati za-

Z drugimi besedami - lažje, preprosto in zabavno.

Vse bolj popularnemu naprej porezanemu premcu (ang. »inversed bow«) nekateri očitajo omejenost pri manevrih sidranja in sestopanja z barke, a nič od tega pri 14ki pravzaprav ni relevantno. Porezan premec je dober način optimiziranja oblike prednje tretjine jadrnice, zmanjšuje upor in težo jadrnice, kar pa ugodno vpliva na performans.

Ergonomija jadrnice: Ergonomija jadralske površine (kokpita) in preprostost orodij za upravljanje jader sta bila ključna dejavnika pri oblikovanju zgornjega dela trupa. Ergonomsko oblikovana sedalna površina je optimizirani rezultat testiranj in sodelovanja širšega spektra ciljnih uporabnikov. Vrvi in palubna oprema so domišljeni za karseda enostaven in uporaben način upravljanja z jadri. Prosto leteči flok in poenostavljen način pospravljanja/dvigovanja genakra vse manevre poenostavi in olajša tudi manj izkušenim in jadralcem začetnikom.

Na morju

Prototip, ki še ni bil opremljen s sistemom koles za prevažanje in spust v vodo, so dve ali tri osebe

Odzivnost na krmilu, stabilen trup in enostavno glisiranje so recept za zabavo pri jadrnanju z vetrom.

zlahka prenašale. Snemanje in naganje jadrnice na streho avtomobila (tega sicer nismo preizkusili) bi po moji oceni za dve odrasli osebi ne smela biti prevelika težava. Sestavljanje barke je preprosto in od ene osebe ne bi terjalo več kot pol ure, kvečjemu manj.

V praksi se je 14ka izkazala kot zelo obvladljiva jadrnica. Relativno stabilen trup je omogočil pripravo jader na vodi brez pretiranega lovljenja ravnotežja, ni bilo slutiti, da bi se barke samodejno želela prevrniti. Jadrnico sva dva obvladovala brez težav, tudi posameznik bi brez večjih težav obvladoval jadrnanje v polni konfiguraciji.

Res se je na pogled sprva zdelo, da je kokpit jadrnice za dve odrasli osebi nekoliko omejen in majhen, a se je pri jadrnanju izkazalo prav nasprotno. Drznil bi si reči, da je 14ka dimenzionirana za pol drugega človeka, kar napeljuje k zaključku, da je to ravno pravšnji kompromis, ko gre za družinsko in rekreativno-tekmovalno jadralsko dejavnost. Ne glede na vse pa lahko 14ka predstavlja odlično vadbeno platformo tudi tekmovalnim jadralcem, mislim, da slednji pri tej barki ne bi prav ničesar pogrešali.

Dobro stabilnost jadrnice je bilo med jadrnanjem vsekakor moč za-

znati. Pri jadrnanju v veter in skozi manevre ni bilo slutiti, da bi jadrnica izgubljala ravnovesje, pri obratih v veter sva lahko trup obremenila v privetrino brez strahu, da bi se barke zvrnile na naju (posadka dveh odraslih, skupne teže približno 150 kg). Jadrnanje v veter bi lahko ocenili kot povsem solidno, občutki so bili primerljivi s tekmovalnimi razredi jadrnic podobnih velikosti. Predvsem jadrnanje z vetrom je bilo zabavno. 14ka je presenetljivo odzivna na krmilu, stabilna tudi pri nagnjenem trupu. Barke je že v rahlih sunkih izglisirala, težav s potapljanjem premca ni bilo, niti ob najmočnejših sunkih burje. Zaradi relativno nizkega premca je bil vzdolž večjih valov občutek (predvsem vizualno) sicer rahlo zaskrbljujoč, a je povečana prostornina v prednjem delu trupa preprečevala »nose dive«. Nizek premec je bilo občutiti zgolj pri jadrnanju v veter, kjer sva zaradi strmega in kratkega vala težo premikala nekoliko bolj nazaj.

Kar se tiče ergonomije same palube, med testom pravzaprav nisva imela posebnih opazk ali pomislekov. Pasovi za visenje so nastavljivi po višini, tako da lahko vsak posameznik odmeri koliko športa in truda bo vložil v visenje. Sedalna površina ponuja dovolj prostora, da sva telesno težo lahko premeščala glede na dane pogoje, tako v veter kakor v krmo. Pozorna sva morda morala biti le v primeru, ko se je krmar presedel na skrajni konec krme, kjer se klop konično zoži, a glede na volumensko dovolj podprt premec za to pravzaprav ni bilo prave potrebe niti v najbolj intenzivnih sunkih vetra.

Delo z jadri je karseda poenostavljeno. Samo-leteči flok od posadke skozi manevre ni zahteval pozornosti, kljub temu vrtljivi štoper za škoto, postavljen za vpetjem pete jambora, omogoča gladek trim floka, kadar je to potrebno. Tračnica floka je opremljena s premičnima zagozdama, kar omogoča različne kote vpetja za optimalno

razmerje s trimom glavnega jadra. Kaningam floka je, podobno kakor pri 18ki, eno s sistemom dvižnice in je pritrjen na premcu jadrnice, kar pomeni, da nima neposrednega prenosa do krmarskega položaja, a to verjetno niti ni pomankljivost, saj kokpit na ta račun pridobi čistejšo podobo. Kakorkoli, napetost v dvižnici sva bila sposobna na morju spremeniti s premca brez večjih težav ali nevarnosti prevačanja.

Škota glavnega jadra (škripec in štoper) je s klasičnega položaja na palubi premaknjena na bum, v stilu čistokrvnih skifov. Pohvalno, saj tako omogoča bolj tekoče rokovanje s samo vrvo kakor tudi enostavnejše premikanje po barki. Škripec je opremljen z zagozdo, kar bo v pomoč začetnikom ter ostalim morda v nekaterih specifičnih primerih, a ga sami pri jadraniu niti nismo uporabljali.

Sama snast jadrnice je zelo preprosta, kar pomeni, da je tudi sistemov za uravnavanje manj. Pravzaprav jih tak tip barke niti ne

rabi. Dvižnica glavnega jadra ima štoper pri vrhu jambora (neke vrste »hook system«), kar v kombinaciji s kaningamom daje boljši nadzor nad togostjo prednjega dela jadra. Poleg kaningama je pri barki ključno orodje vang. Slednji je speljan v obrnjeni smeri (sistem »gnav«, navzgor usmerjeno vpetje med bumom in jamborom), kar deluje kakor podkrižno vpetje in na splošno vpliva pri krivljenju jambora in nadzoru nad ploskostjo glavnega jadra. Delovanje vanga se nama je zdelo zadovoljivo, skozi dane vetrovne pogoje sva s tem ves čas gladko upravljala. Zategovanje spodnjega roba jadra („baze“) je omejeno na tri stopnje, kar olajša delo tudi izkušenim jadralcem, brez prevelike škode na račun performansa.

Dvigovanje in pospravljanje genakra v vrečo deluje brez težav, zelo preprosto. Prav tako je tudi navijanje floka.

Premeščanje med načinoma jadravanja v polni konfiguraciji treh jader in konfiguraciji s samo glavnim jadrom je precej enostavno, tudi

Kljub temu, da gre za relativno »majhno« jadrnico pa preprosta ergonomija gornjega dela trupa omogoča dovolj prostora za čisto jadranje dveh odraslih oseb.

premestitev kobilice med režama bi, glede na dobro stabilnost barke, ne smela biti težava.

Zaključne misli po jadraniu so večinoma vodile v trditev, da gre za soliden izdelek, ki mu nimamo česa očitati. Hitro gre prepoznati potencial takega športnega rekvizita, dimenzija, namembnost in ergonomija se funkcionalno prilagajajo širšemu segmentu jadralske populacije, je dober kompromis med enostavnim, obvladljivim in zabavnim. V danih pogojih je bilo jadranje s Seascope14 za naju izjemno zabavno. Strinjala sva se, da je to tip jadrnice, s katero bi prijatelj nejadralca z lahkoto prepričal, da je jadranje dejansko kul. □

TEHNIČNI PODATKI

DOLŽINA Č. V.:	4,30 m
ŠIRINA:	1,70 m
TEŽA:	67 kg
GLAVNO JADRO:	8,5 m ²
SPREDNJE JADRO:	3,5 m ²
GENAKER	13 m ²
DIZAJN:	Manuard YD, Gigodesign

www.thinkseascope.com